

ZPRÁVY ZAHRAJNÍČNÉ.

TELEGRAFICKÉ.

V *Frane*, jak s Berlínem se sděloje, udaly se vřetnosti před německým a šlechtickým kasinem v sobotu dne 23. června.

Hrabě Taaffe hrál Němcům, že říšskou radu rozpustí, jestli přejdou do opposice, aby vláda donutila k násilí proti Čechům, jak usnuli se ve svém sjezdu.

V *Letině* (v které?) v Čechách hostinský Štovic zastřelil svou spící ženu, načež spáchal samovraždu.

Z *Chorvatska* dochází zpráva, že biskup štokavský Strossmayer a Starčević, jeden z vůdců chorvatských, se smířili. V skutku tam spatřuje se zážitek seslení velko-chorvatské oposice.

Ve *Vídni* byl rektorem university jmenován profesor Gust. Tschermak. — Zošný vídeňský antisemita, posl. Laeger, zlomil nohu pádem s rozu.

Rakouský ministr hrabě Taaffe konferoval dle zpráv vídeňských s hrabětem Hohenwartem, vůdcem Poláků Jaworským a s vůdci spojené levice Chlumeckým a Plenerem o soudní novele. Jaworski a Chlumecký s ní souhlasili, kdežto Plener míní, aby celá věc odložila se, až zase se sejde říšská rada. Taaffe a Plener mluvili o nynější vysoce vážné situaci a zejména o upravení poměru levice k vládě.

Závody na velocipedech odbývaly se mezi Berlínem a Vídní v polovici minulého týdne. Vítězem byl Josef Fisher z Mnichova, který vyjel z Florisdorfu a Berlína ve čtvrtek o 6. hodině 10 minut ráno a přibyl k cíli v pátek o 1. hod. 7 min. odpol. Cesta vykonaná měří asi 370 mil, takže za jednu hodinu připadá průměrně necelých 12 mil. Výsledek ten býval by ještě příznivějším, kdyby nebyl vítr a déšť.

O *potopení se Victorie*, válečného obrněnce anglického, došlo následující podrobné zprávy: O 3. hodině minulého čtvrtka přijíždělo anglické loďstvo od El Mina ku přístavu tripoliskému. Pět velkých pancéřových lodí Viktoria, Camperdown, Edinburg, Nile a Sans Parell jelo v čele a tvořilo jeden šik. Viktoria byla ve prostřed, Camperdown byl jí po levé a Edinburg po pravé straně. Když byly lodě asi pět mil od břehů vzdáleny, dal místoadmirál Tryon rozkaz, aby lodě se obrátily a do dvojité řady se postavily. Provedení rozkazu bylo velmi lehké pro lodě, které byly dále vzdáleny od středu, avšak naneštěstí obtížno pro Viktorii a Camperdownu. Při obracení musily jich přídě, i kdyby pohyby děly se s největší přesností, přijíti k sobě velmi blízko. Velitel Camperdownu, místo aby obrat vykonal, dal znamenat, že rozkazu nerozuměl. Ostatní lodě však ihned počaly rozkaz prováděti a tu po chvíli i Camperdown následoval jich příkladu. Krátké to rozmýšlení ukázalo se býti osudným. Camperdown s velikou rychlostí hnál se zobeem svým proti boku Viktorie. Obě lodě pracovaly ihned veškerou zpáteční parou, avšak marně. Zkáza byla neodvratná. V první okamžik se zdálo, že celé loďstvo zde se ztroskotá, a jen chladnokrevnosti a rozvaze vůdců lze děkovati, že se tak nestalo.

O *potopení Victorie*, anglického obrněnce u Tripoli, dochází bližší podrobnosti, dle kterých zavinil neštěstí velitel admirál Tryon sám. Dal nařízení k provedení obratu, který nebylo možno provésti bez srážky. Nepochybně že se přehlédli, neb přepočítali vzdálenosti. Velitel Camperdownu upozoroval ihned, že chyba učiněná a dáno znamenat, jakoby nebylo rozkazu admirála porozuměno, však též rozkaz opakoval a veliteli Camperdownu

nezbývalo, než poslechnouti. Srážka byla strašná. Více než šest stop pronikla obrněná přídě Camperdownu do boku Viktorie před dělovou věží. Až bylo patrným, že se počíná plnit vodou, přece Tryon dal znamenat ostátním lodím, že pomocí nepotřebuje, však po 15 minutách se loď skoro náhle potopila a při tom převrátila.

V *Anglii* posud v parlamentě více se debata o předložce říšské. Gladstone hodlá navrhnouti ukončení debaty dne 19. srpna, načež přikročí se k hlasování, totiž ku přijmutí předlohy. Zdáli sněmovna lordů předlohu schválí, je pochybno a lze spíše očekávat, že ji zamítne.

V *italské sněmovně* byla dne 24. června velice bouřlivá schůze. Předsesta ministerstva, Giolitti, ohlásil, že nutno jest předsevzati změnu bankovních zákonů. Finanční situace, pravil ministr, je kritická a nebudou-li ihned vydány rozumné zákony k zabránění zlu, bude celá země ořesena finanční panikou. Zákon, za nějž se vláda přimlouvá, je nutný, aby úvér země byl zachráněn. Nebude-li zákon ten přijat, ministerstvo odstoupí. Vývody ministry byly na levici provázeny stále rostoucím povykem. Jeho hrozba, že odstoupí ze svého úřadu, přijata byla od radikálů shvzdáním a posměšným smíchem. Dvakrát ukřičeli radikálové ministra, když chtěl ve své řeči pokračovati. Pliněvu pohrozil ministr křiklounům

pěstí a zvolal hromovým hlasem: "Vy, bídáci, nevíte, co to je, býti čestným mužem!" Ihned vyskočilo asi tučet radikálů ze svých sedadel a nadávali Giolittimu zbabělci, lhářů a utrhačů. V jedné sněmovně nastala několikaminutová přestávka. Když se povyk poněkud utišil, dal signor Cavalotti návrh na odročení schůze. Giolitti, který po celou dobu, co kraval proti němu trval, stál, prohlásil, že odložení schůze nepřijme. Návrh byl pak zavržen, načež zahájena ihned debata o bankovním zákonu.

Na *město Bern*, ve Švýcarsku, uvalen na čas stav obležení, aby zabránilo se opakování socialistických a anarchistických nepokojů. Veškeré průvody a veřejné schůze byly zapovězeny. Všeobecná schůze dělnictva, která měla se konati dnes, byla odložena na neurčitý čas, poněvadž jí úřady nedovolily.

Z *Paříže* se sděloje: Před několika týdny bylo tomu právě rok, kdy odbývána byla velká těloevičná a studentská slavnost v Nancy, které účastnili se pražští Sokolové, jimž dostalo se nadšeného přivítání a pohostění. Francouzské těloevičné spolky odevzdaly nyní pražskému Sokolu v upomínku na sbratření francouzského a českého národa více skvostně vázaných knih, které obsahují vybrané české a francouzské písně.

V *Paříži* pokračováno bylo minulý týden ve smřícím soudě ohledně lovu tuleňů v moři Beringově. Americký zástupce právní držel po kolik dnů svou závěrečnou řeč, vyvraceje důvody a důkazy zástupců anglických. Pojednal ještě jednou o případě za stanoviska práva mezinárodního, dokazuje, že s veškerými mořskými zvířaty, o jejichž vlastnictví se jedná, zacházejí všichni národové, kteří nejlepší právo mají je ochraňovati, jako se svým majetkem. Na důkaz toho uvádí Phelps britický lov korálků a perel, které, ač mimo teritoriální vody, přece ochraňovány býti musí, má-li se vyhubení jejich zabrániti. V odpověď na otázku předsedovu pravil Phelps, že Spoj. Státy mají právo po případě i násilím hájiti svůj majetkový zájem na tuleňích a průmyslu od těchto zvířat odvislém. Bylo by to jen spravedливо, kdyby to právo jejich rozhodl soud uznal.

V *Německu*, podle vládních zpráv, může vláda počítati na 204 hlasy ze 397 nově zvolených poslanců do sněmu pro svou vojenskou předlohu. Většina to ovšem skromná, ale většina na přece. Časopisy opoziční naproti tomu dovozují, že vláda většinu nemá, ale že snál se opatřiti si ji a nepochybně jí též docílí. Vůdce Poláků, Kosciolaki, byl povolán do Berlína, kdež přý stihl, že Poláci budou vládě v požadavku jejím podporovati. Za tak velkého rozštěpení v různé strany, jakého je v Německu, nebude vládě snadno za rozličné ústupky a sliby potřebný počet hlasů získati. Dle předběžných výpočtů budou pro předlohu hlasovati: konservativci 74, říšská strana 23, národních liberálů 52, 5 členů středu, 13 svobodomyšlných, 16 antisemitů, 19 Poláků. Proti předložce hlasovati bude 88 členů středu, 23 členů svobodomyšlné strany lidové, 11 členů strany lidové, 45 sociálních demokratů, 8 Elsasanů, 8 Welfů, 2 antisemité, 2 bavorské členové seláckého sdružení, 1 Dán, 1 neodvislý. Dohromady 189 hlasů. Při konečných úřech volbách nezískali socialisté tolik, co očekávali, ač odevzdáno bylo při prvních volbách o 300,000 hlasů pro jejich kandidáty více než při volbě minulé. Nejvíce poměrně získali antisemité, kterým přibýlo 10 hlasů; pokrokaři a liberální konservativci ztratili nejvíce.

Ruské "Vědomosti" protestují v prudkém článku proti lupům briticko-amerických podlouháků v ruských vodách, kde se zdržují tuleni. V článku dotěhá se na vládu, aby blíže Kommandérských ostrovů postavila rychlé a silné ozbrojené křižáky, které by cizozemské lovcé tuleňů zahaly nebo jejich lodě zabavily.

Časopis Vaterland v obšírné polemice odpovídá na hlasy německých listů o svém návrhu na uspořádání věci v království českém. "Nezádáme na vládě," praví list, "aby zřekla se jednostranně vídeňských punktací, žádáme jen, aby ona nepokládala se sama vázanou a dala pravdě přehod a aby to, co ona a celý svět ví, také veřejně prohlásila: Punktace jsou rozbity." Konečně praví dotyčný Vaterland: "Snad by bylo možno jinakými zárukami zajistiti klidný vývoj národnostních poměrů v Čechách a trvalost oboustranně národních državy způsobem, který by všecky kompacisenty na určitou dobu uspokojil."

Spolková rada německá usnesla se, zakázati vývoz píce ze země. Zakáz ten směřuje k tomu, aby zabráněn byl vývoz píce do Francie, odkud docházely značné objednávky.

Vídeňská Pol. Cor. praví, že klesání ceny stříbra nebude mít zléch následků pro přeměnu měny rakouské. Rakouské a uherské ministerstvo radí se o době, kdy mincovny přestanou stříbro kupovati a jaké zaměstnání opatřeno bude pro korníky v Přibrami a v Šemnici (v Uhřích), až přestane se ve stříbrných dolech s prací.

Revolucionáři v Brazílii v Rio Grand do Sul měli několik vítězných srážek s Castilhiety. Tito, následkem toho rozeleni, utratili zajaté revolucionáře.

V *Nicaragu* bude snad chvíli pokoj. Kol 15. července bude vydáno provolání k volbě ústavního sjezdu, kterýž sestaví novou ústavu a zřídí vládu.

Rektor Ahlswart, pověstný německý štváče, byl znovu odsouzen na 3 měsíce do vězení pro hanobení pruských úředníků, ač posud neodbyl si úplně dřívější svůj pětiměsíční trest.

V *Mekce* řádí cholera velice zhubně. Dne 26. června zemřelo tu 999 osob choleroou.

Válka v Paříži udála se ve čtvrti latinské. Studenti demonstrovali a dopouštěli se vřetností, v čem jim pomohala vstetká rozpustilá sebranka, tak že přinucena byla policie zakročiti k udržení pořádku. Však davy kladly odpor a došlo k zápasu, který konečně přešel v bitku, v kteréž policie podlehla a musilo být povoláno lidové vojsko.

4. července zahájeno bylo zasedání říšské rady německé trunčí leči císaře, který připomenul, že předestlá říšská rada byla rozpustěna proto, že zdráhala se vládě povoliti vojenskou předlohu, dovozoval, že seslení armády je nezbytným k bezpečnosti říše a k větší udržení míru evropského; vyalovil důvěru ve vlastenectví a obětavost členů, tak že vláde povolí požadovaný rozpočet. Levetarov konservativce, zvolen byl předsetou.

Ruský křídák Vladivostok nalezá přý se na skalách tři dny cesty od pevnosti Lazareva v Korei a nepochybně úplně se potopí.

V *Anglii*, v Thornhillu, udál se na 4. července výbuch zkažených plynů v dolech uhelných a 145 horníků bylo zasypano. Má se za to, že 110 jich zahynulo.

V *Berlíně* jak se podobá, říhno se neustále živé zprávy o atentátech na členy ruské rodiny. Nejnověji oznamuje se z Vídně, že byl učiněn pokus vyhoditi u Dunaberku, v gubernii vltěbské vlak, na němž jel carevič.

POSTOVNÍ.

Roztržka vzniklá v klubu strany neodvislé v Uhrách, jež způsobila rozklad strany této ve skupinu Eötvösovu, Polonyiovu a starší frakci Ugronovu, proměňuje se znenáhla v urputné nepřátelství, tak že mizí možnost, že by se opět strana neodvislá sjednotila. Kdežto skupina Eötvösova prohlásila se zjevně pro církevně-politické opravy a v poměru Uher k Cislaťaním zaujímá stanovisko téměř košutovské, v ostatních otázkách pak si vede radikálně, jak dokázal zejména nejnovější člen její v Myškovetech proti vládnímu kandidátu zvolený Otto Herman jež v boji církevně-politickém doporučoval i sekularisaci statků církevních — vede si skupina Polonyiova dosud s dvoumyslnou opatrností z níž vyzráá možnost, že v rozhodném okamžiku se postaví na stranu odpůrců církevně-politických oprav. Skupina Ugronova staví se pak již nyní na stanovisko klerikální. Jak přikře skupiny tyto na sebe dotrají, patrné nejlépe z projevu Polonyiova k redaktorovi "Pesti Naplo". V projevu tom nazval Polonyi skupinu Eötvösovu revoluční a republikánskou, jež přý domáhá se úplně samostatnosti Uher již i bez unie personální. Polonyi však chce neodvislost státní ve shodě se zájmy dynastie. Když stanoviska skupin některé strany neodvislé tak přkře na sebe narážejí, jest patrné, že o novém splnutí jejich nelze už mluvíti. Rozklad strany neodvislé jest totožným s oslabením vlivu Košutova, jehož jméno do nedávna různé tyto skupiny dovedlo sloučiti ve stranu poměrně dosti četnou. Před vystoupením Eötvöse a jeho přátel čítala strana neodvislá ještě 89 poslanců.

Letošní slovanský sjezd. Podobá se, že slavnost 400letého jubilea založení první tiskárny na území nynějším Černé Hory, jež započne dnem 26. července po novém kalendáři, stane se památným slovanským sjezdem, jež navštíví zástupci všech slovanských zemí a národů. Na Cetyni sjedou se — píše petrohradský "Svět" — Srbové z Bosny, Hercegoviny, Starého Srbska a srbského království; Chorvaté z trojjedyného království; tam přibudou Slované z Čech, Moravy, Slezka, z Lužice saské i pruské, Slováci, Rusové a vůbec všichni slovanští

pracovníci a předáci slovanských národů, které spolu spojuje vědomá též vzájemnosti. Sjezd tento nebude politickým slovanským kongresem, nýbrž bude to všeoslovanský svátek čistě kulturního významu věnovaný památce významného rovoje Slovanstva vůbec a Srbatv zvlášt. Na památku jubilea razí se rozkaz knížete Nikoly medailobudou fotografovány všechny arkeologické památky Cetyně. Obvského hradu a mitropole z dob Iva begových. Fotografie tyto budou tvořiti zvláštní přílohu ke knize která vyjde na památku jubilea.

Hospodář.

Před námi leží deváté číslo jeho ročního Hospodáře. Jest nám potěšením zaznamenati blahodár rozkvet tohoto jediného českého rolnického listu v této zemi. Veškeré pochybnosti o udržení jeho, ja z prvu se ozývaly, jsou úplně zahnuty, neboť list tak dobrý, jakým je Hospodář, musí dojíti uznání, oblibě a rozšíření, kterého všim právě zasluhuje.

Poslední, deváté číslo jeho vny svým obsahem a cenou látkou v něm shrnutou. Na titulní straně nalézá se zdařilé vyobrazení proslaveného v Nebrasce býka "Iowa Davyson" 10, jež náleží k oblibě němu plemeni červenuému bezrohému. Na druhé straně nalézá se popis plemene tohoto a dlouhé, pro každého rolníka důležitě pojednání "Podvod a záruka ze stanoviska právního. Na straně 3. jest článek Máslo a oleomargarin — Kompostisté — pokladna rolníková — Sýřidlo. Pojednání "O mléčných separátorech", zaujímá celou stranu čtvrtou a provázeno jest dvěma většmi vyobrazeními. Naše pastviny — Farmer's and Manuf. Commercial League — Poznámky — Tržní zprávy, nalézájí se na straně páté. Tržní zprávy zahrnují v sobě výkaz trhu chicagského, st.-louisického, omazského a z Kansas City. "Zvěrolékařství" obsahuje 5 odborných článků a sice: Zakorní koní — Vychlívání — Zpuchřelost kostí u skotu — Červi v uších — Kašel. Včelařství, redigované zkušným odborníkem panem V. Koupalem z Indiany, přináší následující věsná pojednání: Včelařské práce v červenci — Množení vlašek. Na redakční straně nalézá se více noticiek a článků Nezásloužné výčitky. Časová úvaha "Tajemník zemědělství a hospodářské stanice pokusné", zasluhuje zejména povšimnutí. — V "Hovorn zodpovídána jest opět celá řada různých odborných dotazů". — Štěpařství a zahradičství, redigované praktickým a zkušeným zahradníkem F. J. Ošanem, přináší následující pojednání: Něco z herbáře — Běžné — Rostlinstvo Minnesoty — Ověc v kuchyni — O vlivu různého světlení na vlihost pády — Viditel plot z ostatního drátu. — V oddělení pro domácnost nalézá se dopis "ženy farmerovy", v drážebnicí tyto články: Perličky — Nasazování kachních vajec pod kvočny. Důsledující dopisy, různé drobné pojednání o "Skumpě jedovaté (Poison Ivy), článek "Pozor na povodňky" a konečně seznam českých osadníků v okresech Custer a Vall Neb. s mapou.

Z bohatého obsahu tohoto může si učiniti posudek o listu toto. K tomu netřeba ani odborníka, aby uzral, že Hospodář jest list pro naše rolníky neocenitelný. Cena jeho \$1.00 ročně jest nič oproti užítku, jaký čtoucemu a pomyšlejícímu rolníku do roka přinese. Žádný uvědomělý rolník měl by opomenouti, státi se předplatitelem.

* Z Hot Springs, J. D. sděje se ze dne 30. června, že radní worth, bývalý Nebrasčan, byl žen, poněvadž děsně zbil a ztrásleton čerušku svou. Dítě samá boule a modřina bylo př v domě návladního, jež radní soudu pohnal.

* Banka Chaffee okresu v da, Colo. zastavila dne 1. června platy. Dluhy její obnáší \$600,000.

* V Topeka, Kan. bylo dn 4. července propuštěno ze zá dráhy Santa Fé 100 strojů Povídá se, že stalo se tak k snížení vydání.